

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені Данила Галицького

Факультет післядипломної освіти

Кафедра онкології та радіології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор з науково-педагогічної роботи

член-кореспондент НАМН

України, професор, д.м.н.,

М.Р. Гжегоцький

_____ 2021_р.

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

циклу тематичного удосконалення

“ Сучасні методи комбінованого лікування карциноматозу очеревини»

за фахом „Онкологія”

Кількість навчальних годин: За спеціальністю:

лекцій – 18, семінарські заняття – 8,

практичні заняття – 30, самостійна робота – 26,

Додаткові програми – 8 год.

Разом – 90 годин. Кредити ECTS – 3

Робоча навчальна програма обговорена на методичному засіданні кафедри

Протокол № 8

від « 31 » _____ 08 2021р.

В.о. завідувача кафедри

_____
Професор, д.м.н. Н.А. Володько

Затверджено на методичній комісії факультету післядипломної освіти

Протокол № 3

від « 09 » _____ 2021р.

Голова методичної комісії ФПО

_____
Доц. О.Є. Січкоріз

Пояснювальна записка

Навчальна програма ТУ призначена для підготовки лікарів-спеціалістів лікарів хірургічних та гінекологічних спеціальностей II, I та Вищої кваліфікаційних категорій і є нормативним документом, в якому визначається зміст навчання на циклі та встановлено вимоги щодо обсягу та рівня професійної підготовки фахівця. Робоча навчальна програма складена на основі типової програми спеціалізації за фахом онкохірургія, затвердженої МОЗ України у 2017 р. і рекомендацій, розроблених у Global Curriculum in Surgical Oncology у 2016 р.

Термін навчання для лікарів-спеціалістів 0,5 місяця (90 годин, 3 кредити ECTS).

Зміст програми охоплює весь обсяг необхідних теоретичних знань, умінь і практичних навичок, визначених для підготовки лікаря-спеціаліста з вибраних розділів онкології. Програму побудовано за системою блоків. В процесі навчання передбачено такі види занять: лекції, семінари та практичні заняття. Планується позааудиторна самостійна робота слухачів. При необхідності ця робота проводиться відповідно до заздалегідь складеного графіка, (у.т.ч. online) що гарантує можливість індивідуального доступу слухача до потрібних дидактичних засобів.

Для визначення рівня знань і навичок слухачів передбачено такі види контролю: після кожного розділу програми проводиться модульний контроль, для заключного іспиту – робота біля ліжка хворого, співбесіда.

Зміст курсу.

Планом навчального процесу відведено 90 годин, (3 кредити ECTS), з них на лекції – 18 годин, практичні заняття – 30 год, семінарські заняття – 8 год., у.т.ч. іспит – 2 год, самостійну роботу – 26 год., у.т.ч. на модульні контрольні роботи – 2 год., додаткові програми – 8 год.

Викладання курсу проводиться у вигляді лекцій і практичних занять з використанням інтерактивних методик: інформаційні повідомлення, доповіді, дискусія, «мозковий штурм», робота в малих групах, обговорення реферативних повідомлень, вирішення ситуаційних задач, ділові ігри, контроль знань та вмінь тощо. На самостійне вивчення у позааудиторний час плануються теми, не охоплені навчальним процесом, але які передбачені робочою програмою і мають істотне значення для підготовки фахівця. За додатковими програмами слухачі знайомляться з останніми досягненнями в галузі медичної інформатики, медичного права, медицини катастроф і клінічної фармації на суміжних кафедрах.

Етапний (модульний) контроль здійснюється шляхом написання контрольних робіт (тестового комп'ютерного контролю). Заключний контроль проводиться у вигляді іспиту. Слухачі, які успішно склали іспит, отримують сертифікат встановленого зразка.

В.о. зав. кафедри онкології та радіології

професор Н.А. Володько

Навчальний план
передатестаційного циклу ТУ “Сучасні методи комбінованого лікування
карциноматозу очеревини ”

Тривалість навчання: 0,5 місяця (90 год.)

Контингент слухачів: лікарі онкологи-хірурги, лікарі-хірурги, лікарі онкологи,
лікарі онкогінекологи

Код	Назва курсу та розділу	Кількість навчальних годин				
		Аудиторні заняття			СРС	Разом
		Л	Пр	СЗ		
1	2	3	4	5	6	7
1.	Анатомія та фізіологія очеревини. Очеревинно-плазматичний бар'єр.	2	2	2	4	10
2.	Молекулярна біологія інтраперитонеального метастатичного каскаду	2	2	-	2	6
3.	Фактори ризику інтраперитонеального прогресування	2	4	2	4	12
4.	Основи циторедуктивної хірургії	2	2	-	2	6
5.	Інтраопераційна гіпертермічна внутрішньочеревна хіміоперфузія	2	4	2	2	10
6.	Комбіноване лікування інтраперитонеально дисемінованого колоректального раку	2	4	-	2	8
7.	Комбіноване лікування інтраперитонеально дисемінованого раку шлунка	2	4	-	2	8
8.	Комбіноване лікування інтраперитонеально дисемінованого раку яйників	2	4	-	2	8
9.	Комбіноване лікування псевдоміксоми та мезотеліоми очеревини	2	4	-	4	10
	Модульний контроль				2	2
	Додаткові програми					8
	Іспит			2		2
	Всього	18	30	8	26	90

Примітка:

Л – лекції;

Пр – практичні заняття;

СЗ – семінарські заняття;

СРС – самостійна робота слухачів;

В.о. завідувача кафедри

професор Н.А. Володько

Тематичний план лекцій циклу

ТУ "Сучасні методи комбінованого лікування карциноматозу очеревини ",
18 год.

№ з\п	Тема	Кількість годин	Лектор
1	Структура та функції мезотеліальних клітин. Анатомія та фізіологія очеревини.	2	Доц. Ярема Р.Р.
2	Інтраперитонеальний метастатичний каскад.	2	Доц. Ярема Р.Р.
3	Хірургічна травма, мінімальний резидуальний процес та інтраперитонеальний рецидив.	2	Доц. Ярема Р.Р.
4	Основи циторедуктивної хірургії. Методика перитонектомії.	2	Доц. Ярема Р.Р.
5	Інтраопераційна гіпертермічна внутрішньочеревна хіміоперфузія (HIPEC).	2	Доц. Ярема Р.Р.
6	Комбіноване лікування хворих на колоректальний рак з карциноматозом очеревини та його результати.	2	Доц. Ярема Р.Р.
7	Результати комбінованого лікування хворих на рак шлунка з карциноматозом очеревини	2	Доц. Ярема Р.Р.
8	Результати комбінованого лікування хворих на рак яйників з карциноматозом очеревини	2	Доц. Ярема Р.Р.
9	Результати комбінованого лікування хворих на псевдоміксому та мезотеліому очеревини	2	Доц. Ярема Р.Р.

Всього

18 годин

В.о. зав. кафедри онкології та радіології

проф. Н.А. Володько

Тематичний план практичних занять
циклу ТУ
"Сучасні методи комбінованого лікування карциноматозу очеревини",

№ з\п	Тема	Кількість годин
1	Анатомія та фізіологія очеревини. Очеревинно-плазматичний бар'єр.	2
2	Інтраперитонеальний метастатичний каскад.	2
3	Предиктивні фактори інтраперитонеального рецидиву.	2
4	Класифікації карциноматозу очеревини.	2
5	Паліативні та циторедуктивні операції. Процедура перитонектомії за P.Sugarbaker.	2
6	Теоретичні основи внутрішньочеревної хіміотерапії	2
7	Інтраопераційна гіпертермічна внутрішньочеревна хіміоінфузія (HIPEC), методика, обладнання.	2
8	Результати стандартних методів лікування хворих на колоректальний рак з карциноматозом очеревини	2
9	Результати рандомізованих досліджень комбінованого лікування хворих на дисемінований колоректальний рак	2
10	Результати стандартних методів лікування хворих на рак шлунка з карциноматозом очеревини	2
11	Результати рандомізованих досліджень комбінованого лікування хворих на дисемінований рак шлунка	2
12	Результати стандартних методів лікування хворих на первинний та рецидивний рак яйників	2
13	Результати рандомізованих досліджень комбінованого лікування хворих на дисемінований рак яйників	2
14	Результати стандартних методів лікування хворих на псевдоміксому та мезотеліому очеревини	2
15	Результати рандомізованих досліджень комбінованого лікування хворих псевдоміксому та мезотеліому очеревини.	2

Всього

30 годин

В.о. зав. кафедри онкології та радіології

проф. Н.А. Володько

Тематичний план семінарських занять циклу ТУ
"Сучасні методи комбінованого лікування карциноматозу очеревини "

№ з\п	Тема	Кількість годин
1	Молекулярна біологія карциноматозу очеревини	2
2	Патогенез та методи лікування злоякісного асцити	2
3	Молекулярні методи діагностики мінімального резидуального інтраперитонеального пулу	2
4	Іспит	2

Всього 8 годин

В.о. зав. кафедри онкології та радіології

проф. Н.А. Володько

Тематичний план самостійної роботи циклу ТУ
"Сучасні методи комбінованого лікування карциноматозу очеревини ".

№ з\п	Тема	Кількість годин
1	Епідеміологія перитонеально дисемінованих пухлин	2
2	Молекулярна біологія карциноматозу очеревини. Роль молекул адгезії.	2
3	Показник повноти циторедукції – основний прогностичний фактор виживання хворих.	2
4	Гіпертермія – модулятор локорегіонарної хіміотерапії.	2
5	Основи циторедуктивної хірургії. Процедура Р.Н. Sugarbaker.	2
6	Фактори інтраперитонеального прогресування	2
7	Інтраопераційна гіпертермічна внутрішньочеревна хіміоперфузія, методики	2
8	Критерії відбору пацієнтів для комбінованого лікування з використанням HIPEC	2
9	Особливості циторедуктивних втручань у хворих на колоректальний рак	2
10	Ад'ювантна внутрішньочеревна хіміотерапія у хворих на місцево-поширений рак шлунка	2
11	Особливості циторедуктивних втручань у хворих на рак яйників	2
12	Особливості циторедуктивних втручань у хворих псевдоміксому та мезотеліому очеревини	2
13	Модульний контроль	2

Всього

26 годин

В.о. зав. кафедри онкології та радіології

проф. Н.А. Володько

Критерії оцінки знань і вмінь лікарів на циклі тематичного удосконалення
"Сучасні принципи діагностики і лікування злоякісних пухлин"

Рівень знань і вмінь лікарів оцінюється у відповідності до кваліфікаційних вимог. Оцінка якості підготовки лікаря здійснюється диференційовано з урахуванням теоретичних знань і вмінь та ступеня опанування ними практичних навиків, які передбачені навчальною програмою і кваліфікаційними вимогами.

Оцінка **"відмінно"** ставиться лікарю, який глибоко і досконало засвоїв теоретичний матеріал, може визначити етіологію, патогенез, клінічні особливості і варіанти захворювання у конкретних хворих, проводить обґрунтування діагнозу, здійснює диференційну діагностику, складає детальний план лікування та реабілітації конкретного хворого (з урахуванням віку, супутніх захворювань), вміє надати невідкладну допомогу, має глибокі знання з принципів діагностики та лікування, вміє вирішити питання медико-соціальної експертизи.

Оцінка **"добре"** ставиться лікарю, який добре засвоїв теоретичний матеріал з усіх розділів програми, має добру практичну підготовку, достатньо володіє знаннями з принципів діагностики та лікування, але допускає окремі неточності у відповідях та при вирішенні клінічної ситуаційної задачі.

Оцінка **"задовільно"** ставиться лікарю, який має знання з основних питань онкології, задовільну практичну підготовку, але не засвоїв деталі; знає механізм дії та побічні дії лише основних груп ліків.

Оцінка **"незадовільно"** ставиться лікарю, який не засвоїв значну частину матеріалу, не знає механізмів дії та побічних дій ліків, допускає помилки при вирішенні клінічної задачі, має незадовільну оцінку за комп'ютерне тестування.

В.о. зав. кафедри онкології та радіології

проф. Н.А. Володько

Методика проведення базисного, проміжного та підсумкового контролю знань і вмінь лікарів циклу ТУ

"Сучасні принципи діагностики і лікування злоякісних пухлин"

Базисний контроль знань лікаря проводиться з самого початку навчання на циклі шляхом вступного тестового контролю, а також у діагностичних та лікувальних кабінетах шляхом співбесіди з викладачем.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних та семінарських занять і включає перевірку практичних знань, вмінь та контроль володіння практичними навичками, які передбачені методичними розробками з відповідних тем.

Проміжний (модульний) контроль проводиться наприкінці вивчення окремих розділів програми та відповідних циклів. Проміжний контроль передбачає перевірку теоретичних знань шляхом розв'язування тестових завдань і ситуаційних задач.

Підсумковий контроль, залік здійснюється наприкінці проходження циклу навчання і включає такі етапи:

1. Тестовий контроль.
2. Перевірка практичної підготовки:
  - робота з хворими (вміння зібрати анамнез, провести спеціальне обстеження хворого, інтерпретувати результати додаткових методів обстеження, обґрунтувати попередній діагноз, провести диференційний діагноз, скласти план лікування, реабілітації).
3. Співбесіда для підсумкової оцінки рівня теоретичної та практичної підготовки у формі усних запитань або розв'язування ситуаційних задач.

В.о. зав. кафедри онкології та радіології

проф. Н.А. Володько

Література.

Навчальна:

1. Онкологія: Підручник. – 3-тє видання, перероб. і доп. / Б. Т. Білинський, Н. А. Володько, А. І. Гнатишак та ін.; за редак. проф. Білинського Б. Т. – К.: Здоров'я, 2004, 2007. – 528 с.
2. Беляев А. М. Внутрив брюшинная химиотерапия злокачественных опухолей брюшной полости / А. М. Беляев, С. Ф. Багненко, Н. В. Рухляда. – СПб.: ЭЛБИ-СПб, 2007. – 238 с.
3. Гринев М. В. Циторедуктивная хирургия / М. В. Гринев. – СПб.: Гиппократ, 2003. – 91 с.
4. Sugarbaker P. H. Peritonectomy procedures / P. H. Sugarbaker // Ann. Surg. – 1995. – V. 221, № 1. – P. 29–42.

Методична:

5. Застосування методів комбінованого лікування – циторедуктивної операції та інтраопераційної гіпертермічної внутрішньочеревної хіміоперфузії у хворих на карциноматоз черевної порожнини: методичні рекомендації / укл.: Т. Г. Фецич, Д. С. Осинський, Р. Р. Ярема, У. М. Дутчак, А. П. Ревура. – Київ, 2011. – 19 с.

Наукова:

6. Сушков О.И., Ачкасов С.И. Перитонеальный карциноматоз при раке толстой кишки. подходы к лечению (обзор литературы). *Колопроктология*. 2016;(4):69-79. <https://doi.org/10.33878/2073-7556-2016-0-4-69-79>
7. Cytoreductive surgery and hyperthermic intraperitoneal chemotherapy in the management of peritoneal surface malignancies of colonic origin: a consensus statement. Society of Surgical Oncology / J. Esquivel, R. Sticca, P. Sugarbaker [et al.] // Ann. Surg. Oncol. – 2007. – V. 14, №1. – P. 128-133.
8. Peritoneal carcinomatosis from gastric cancer: a multi-institutional study of 159 patients treated by cytoreductive surgery combined with perioperative intraperitoneal chemotherapy / O. Glehen, F. N. Gilly, C. Arvieux [et al.] // Ann. Surg. Oncol. – 2010. – V. 17, №9. – P. 2370-2377.
9. Glehen O. Hyperthermic intraperitoneal chemotherapy in advanced gastric cancer: the end of skepticism? / O. Glehen, F. N. Gilly, E. Cotte // Ann. Surg. Oncol. – 2011. – V. 18, №6. – P. 1524-1526.
10. A systematic review and meta-analysis of the randomized controlled trials on adjuvant intraperitoneal chemotherapy for respectable gastric cancer / T. D. Yan, D. Black, P. H. Sugarbaker [et al.] // Ann. Surg. Oncol. – 2007. – V. 14, №10. – P. 2702-2713.